

AUGUSTIN

Zpravodaj farnosti svatého Augustina v Brně

prosinec 2020

Práce na novém oltáři pokračují

Před téměř dvěma lety jsme poprvé slyšeli o tom, že dosavadní obětní stůl je pouze provizorním řešením a že by bylo pěkné, abychom měli v kostele důstojný kamenný oltář. Všichni registrujeme, že stále probíhají na nový oltář sbírky a někteří do nich možná i přispíváme. Loni proběhla beseda s tvůrci projektu (srov. článek v čísle z listopadu 2019). Ačkoli by se mohlo zdát, že se vše zastavilo, práce na novém oltáři pokračují.

V současnosti je již zpracovaný finální projekt, který vytvořili architekti z brněnského atelieru RAW (Tomáš Rusín, Ivan Wahla a Martin Kláška). Tento projekt se krom návrhu obětního stolu zabývá i návrhem ambonu, sedesu a sezení pro ministranty v prostoru presbytáře.

„Vladimír Fischer, autor kostela, nám zanechal vyspělou architekturu s citlivě řešeným interiérem až „plečnikovského“ charakteru. Jedná se především o kultivované mosazné detaily v kombinaci s tmavě hnědým mramorem s bílým žilkováním. Na hlavním oltáři se svatostánkem se dále uplatňuje kombinace leštěných mosazných pásů rámujeících plochy z bílého, jemně šedě žilkovaného mramoru spolu s bronzovou sochou ukřižovaného Krista od Josefa Axmanna. Důležitým prvkem kostela je též rastr bílých dlaždic a tmavých pásků na podlaze kostela. Tentýž rastr se propisuje do dřevěného, modřínem obloženého, kazetového stropu.

Při návrhu obětního stolu jsme hledali stopu příběhu původního tvůrce, kterou otiskl do sakrálního prostoru. Domníváme se, že jsme ji našli ve Fischerově původním řešení dělicího plátku presbytáře. Jedná se o kultivované navržené symboliku kříže a znaku svatého Augustina. Tyto dva symboly navrhuje v mosazné leštěné podobě intarzovat do mramoru obdobné struktury a barevnosti, jako je hlavní oltář. Vznikla by tak historická linie propojující současné řešení s původní symbo-

Vizualizace nového prostoru presbytáře foto: RAW

lickou linií navrženou tvůrcem kostela. Hmota stolu je opticky i smyslově odlehčena podraženou podstavou opláštěnou leštěným mosazným páskem.

Symbol kříže, skrze který se Ježíš Kristus zhmotňuje v nejsvětější svátosti, je umístěn v čele oltáře. Symbol svatého Augustina odkazující na lásku a naději je potom umístěn po bocích oltáře. To vše vzájemně propojuje mosazná linie symbolizující jednotu a církev shromážděnou kolem jednoho obětního stolu.

Pro sedes navrhujeme dřevěná polokřesla z tmavého dřeva s područkami, pro ministranty pak lavice obdobného charakteru. Vzhledem k množství ministrantů jsou po celém obvodu apsidy v současnosti umístěny židle. Domníváme se, že je vhodné nahradit je dřevěnou lavicí kopírující půlkruhový tvar presbytáře.“ (Zdroj: autorská zpráva.)

Krom vytvoření projektu však bylo třeba zajistit dostatek finančních prostředků. Přes všechny těžkosti, kterými je tento rok provázen, se však již vybralo celkově na nový oltář asi 800 000,- Kč.

Architekti již vybrali kámen, ze kterého by měl být nový obětní stůl vyroben. Také byl poptán kameník, který by měl nový oltář vyrobit. Nyní probíhá smluvní vyjednávání a konečné naceňování zakázky. Otcí Josefovi se také povedlo obstarat ostatky sv. Augustina, které budou do nového obětního stolu vloženy.

Poté, co budeme mít cenovou nabídku, bude již možné podepsat smlouvy a nechat nový obětní stůl vyrobit. Pokud Pán Bůh dá, mělo by svěcení nového oltáře proběhnout na jaře příštího roku.

=gk=

Slovo úvodem

Milí farníci,

když nám letos nebylo dopřáno prožít společně Velikonoce, těšil jsem se o to víc na společné prožití doby adventní a Vánoc. Těšil jsem se na rorátní mše svaté, společné čtvrtetní po-rorátní snídani, rozsvícení vánočního stromu, na vánoční mše svaté, na zpěv koled apod.

Jenže situace z jara se bohužel opakuje a neumožňuje nám, abychom tuto dobu prožili tak, jak jsme zvyklí, tak jak bychom si představovali.

I když je mi to velmi líto, na druhou stranu vnímám, že to pro nás může být příležitost k tomu, abychom se dokázali vrátit k tomu podstatnému, o čem advent a Vánoce jsou, abychom v jejich prožívání dokázali více vnímat jejich křesťanský smysl, kterým je příprava na příchod Božího syna na zem a oslava Jeho narození v Betlémě.

Když už jsme vnějšími okolnostmi nuceni prožít advent a Vánoce jinak než obvykle, zkusme to udělat tak, abychom je prožili duchovněji a lépe.

Pokud se pro tuto variantu rozhodneme, nemůžeme ale počítat s tím, že to přijde „tak nějak samo“. Je potřeba pro to také něco udělat, je třeba do toho vložit kus sebe. A čím víc do toho vložíme, tím více také můžeme získat.

V první řadě je nezbytné najít si čas na ztišení a setkání s Pánem. Nebojme se ho zeptat, co konkrétně mohou udělat pro to, abych tu nadcházející dobu prožil naplno a s užitkem, abych se někam posunul, abych nepromarnil příležitost, která se mi nabízí.

Najdeme si též více času nejen na své blízké, ale i na ty, kteří jsou osamoceni, kteří se cítí opuštěni. Když už se s nimi nemůžeme setkat osobně, zkusme se s nimi spojit alespoň telefonicky či jinak.

Přeji nám všem, aby ten letošní advent a Vánoce pro nás byly dobou hluboké radosti a pokoje, aby pro nás byly opravdu nezapomenutelné (v tom pozitivním slova smyslu).

Těším se, až se opět budeme moci společně všichni vídat a setkávat.

o. Josef Novotný

Stalo se

O Slavnosti Ježíše Krista Krále se i přes koronavirová omezení uskutečnil adorační den farnosti a zároveň den vzájemných modliteb za Arcibiskupský kněžský seminář v Olomouci. V kostele byla vystavena Nejsvětější svátost oltářní od 10.00 do 20.00 hod.

~

P. Josef Novotný na webových stránkách nabídl požehnání přinesených adventních věnců. Obřad ze soboty 28. listopadu natočil na video a umístil na kanál youtube, kde zveřejňuje nedělní promluvy.

Pokřtěni byli:

7. 11. Šimon Petr Tollner
14. 11. Ester Kateřina Nohejlová
22. 11. Judita Klára Maria Klumparová
26. 11. Bohuslav Josef Šedivec

Zesnuli:

6. 11. Květoslava Klusáková (*1934)
11. 11. Ing. Radovan Koječský (*1939)
11. 11. Anastásie Schejbalová (*1937)

V době adventní můžete vidět nad svatostánkem tuto ikonu, která představuje Zvěstování Panně Marii.

Výzva pro muže – Exodus 90

Jednou z aktivit, která se snaží podpořit mužskou spiritualitu, je tzv. Exodus 90. Jedná se o výzvu, která je náročná, respektive velmi náročná, ale právě díky tomu dokáže výrazně proměnit náš život.

Jedná se o výzvu, která je náročná nejen svým obsahem, ale i tím, že trvá dlouho – celých 90 dní (tedy asi 3 měsíce). Spočívá na třech pilířích: modlitbě, askezi (neboli sebezáporu) a bratrství (mužském společenství).

Co se týče modlitby, tak bychom měli věnovat minimálně 20 minut denně (ideálně však hodinu) modlitbě, četbě Písma svatého a rozjímání.

Co se týče askeze, tak tam je těch úkolů více: sprchování studenou vodou, každodenní intenzivní cvičení, žádný alkohol, žádné sladkosti, jíst pouze 3× denně, žádné limonády ani slazené nápoje, žádná televize, žádné filmy, seriály a sledování sportu, žádné hry na počítači, žádné velké nákupy (kromě nezbytných). Počí-

tač a mobil používat jen pracovně, studijně nebo pro komunikaci. A aby toho nebylo málo, tak ve středu a v pátek půst od masa a půst újmy. To, co je pozitivní, že má člověk za úkol dodržovat spánkový režim a spát alespoň 7 hodin.

Co se týče bratrství, tak se účastníci Exodu 90 setkávají každý týden ve skupině, kde se sdílí o tom, jak se jim daří, a vzájemně se modlí a povzbuzují.

Byl bych rád, kdyby se našli odvážní muži z naší farnosti, kteří by se toho nebáli a šli do toho se mnou a s dalšími.

Mám představu, že bychom toto 90denní úsilí završili na Bílou sobotu (3. 4. 2021), proto je třeba začít 5. ledna 2021. Kdo by měl zájem, ať se mi ozve do 20. prosince.

Případné otázky rád zodpovím. Bližší informace najdete zde: www.falukov.cz/o-nas/zivot-farnosti/exodus-90, případně www.exodus90.com.

o. Josef Novotný

Patříme k sobě

Farnost při kostele svatého Augustina je součástí vysílání Proglasu už pětadvacet let; zde jsou, milí, čerstvé, křupavé informace:

Od 1. října 2020 upravujeme prostory v Olomoucké 7, v budově zvané Sedan. Ta je kryta uličními domy; levým předním cípem se dotýká domu Olomoucká 3C, orientace východozápadní. Zde jsme našli ve 3. patře ideální prostory pro rádio.

Právě končí práce sádrokartonářské, úpravy vzduchotechniky a malování. Dokončuje se zařízení odpočinkové zóny. Nachystán je starší, kvalitní nábytek; vyčistili jsme koberce. Náročné jsou elektro práce, technologie audio, video,

vysílací, na těch se bude pracovat i po zahájení.

Svatý Augustin nadále zůstává důležitým zázemím pro přenos mší svatých, pro modlitbu růžence.

S ohledem na epidemickou situaci zahájíme skromně: v úterý 8. 12. odvysíláme Myšlenku na den, přidáme Polední modlitbu a navážeme mši svatou, právě tak jako před pětadvaceti lety.

Jakmile se zabydlíme, uspořádáme Dny otevřených dveří. Vy, svatoaugustinští farníci budete mezi prvními pozvanými. Skočíte na čtyřku, na nádraží předsednete na 8, 10 nebo 12, za šest minut vystoupíte na Životského a – vítajte!

o. Martin Holík

Okénko do minulosti

Farnost v letech 1938–1948

Milí farníci, v následujících asi čtyřech článcích se budeme zabývat řeholními komunitami a církevními zařízeními ve farnosti působícími. V jednom z posledních čísel Zpravodaje jsme se dozvěděli o návratu sester těšitelek. Je to radostná zpráva. O této kongregaci tedy již jen několik doplňujících informací.

Kongregace sester těšitelek Božského Srdce Ježíšova

Počátek kongregace spadá do r. 1912, kdy vznikl „Spolek pro bezplatné ošetřování chudých a nemocných v rodi-

nách“, jehož patronem byl brněnský biskup. Ten také podpořil úmysl boromejky sestry Rosy Vůjtěchové, která ve spolku působila a vnímala bídu těchto lidí, založit k záchraně duší smírnou kongregaci. Sestry ve své hlavní činnosti poskytovaly bezplatnou základní zdravotní péči chudým a nemocným po celém Brně, vypomáhaly i ve čtvrti. S farností byly spojeny skrze otce augustiniány. V týdně jim zajišťovali bohoslužby v klášterní kapli, v neděli chodily sestry po dokončení stavby k Sv. Augustinovi. Sestra Bonifácie vzpomíná: „Zpívali tam mladí, bylo to nadšené,

z celého Brna se zúčastňovala spousta studentů (jednalo se o studentské mše, viz pozn. pod č. str. 84), na mši přicházeli někdy i bohoslovci. Také jsme několikrát byly na Božím Těle nebo na Vzkříšení, kdy se chodilo průvodem. To bylo řádových sester – hnědé, modré, šedé, bylo nás tehdy v Brně moc.“ O likvidaci sester se pokusili během okupace Němci, zjišťovali, zda nemají židovský původ, o vystěhování a zrušení kláštera se postarali v roce 1950 komunisté. (Srov. Svátý Augustin..., str. 83–84)

s. Stanislava

Představujeme Veroniku Mikulíkovou, vůdkyni skautek v naší farnosti

Veronika Mikulíková, neboli Letty, chodí se svojí rodinou od dětství s námi do kostela ke sv. Augustinovi. Jelikož je v současnosti vůdkyní skautek, které působí u nás ve farnosti, popovídali jsme si s ní o tom, jak ve skautu současnou situaci zvládají.

Letty, při jakých příležitostech můžeme váš oddíl ve farnosti potkat?

Podílíme se na roznosu Betlémského světla, Tříkrálovské sbírce a Farním jarmarku. Betlémské světlo a Tříkrálovou sbírku děláme společně s 88. oddílem skautů, tedy s kluky. Obzvláště to Betlémské světlo dělají především kluci, kteří pro něj spolu s dalšími skauty jezdí do Vídně a potom se podílí i na jeho rozvozu po České republice.

Během Tříkrálové sbírky se zapojujeme především do koledování před Brněnkou. Na Farním jarmarku se podílíme bez kluků, kdy máme jeden vlastní stánek, u kterého prodáváme vlastní výrobky. V předchozích letech vždy jarmarku předcházelo tvořivé odpoledne, během kterého jsme se sešly a věci na prodej vyrobily. Letos to bylo jinak, protože se mohlo prodávat jen jídlo. Oslovily jsme tedy naše členky a jejich rodiče. Toto mělo úspěch a každý na jarmark donesl, co napekl. Mladší holky něco upekly s rodiči. Některé starší holky ale pekly i samy. Super na tom bylo právě i to, že holky z každé rodiny pojalý úkol trochu jinak.

Jak dlouho už chodíš do skautského oddílu u nás ve farnosti?
Od jeho znovuzaložení před 11 lety.

A jak dlouho jsi jeho vůdkyní?
Něco málo přes rok. Ale s vedením pomáhám dohromady zhruba 5 let.

Je vůbec nyní možné, aby skauti vyvíjeli nějakou činnost?

Dle platných nařízení se nemůžeme scházet na schůzkách, ale přesto se snažíme pro holky nějaký program vytvořit. Máme například online schůzky.

Jak takové online schůzky probíhají?

To má každá družina jinak. U nejmladších holek je škoda, že se skoro nestihly na začátku roku ani seznámit a nemají ještě vytvořenou partu. Navíc i kvůli jejich věku komunikujeme především

s jejich rodiči. Od svých rádkyň dostávají nápady na doma nebo na procházku s rodinou. Samozřejmě se snažíme i nyní předávat skautské dovednosti, například šifrování nebo uzlů. Tento program ale nyní mírně ustupuje do pozadí. Důležitější pro nás je, aby spolu holky neztratily kontakt. Online schůzky se světluškami máme přes Skype. Některým dodnes pomáhají rodiče, ale mnoho holek už se zvládá ke schůzce připojit i samo. U starších holek také vnímáme, že online schůzky jsou jediné chvíle, kdy

jsou spolu v kontaktu. Proto si při nich často i jen tak povídáme. Na to je přitom více prostoru, protože jakákoliv aktivita takto na dálku zabere více času, než kdybychom ji dělaly na schůzce. Skautky si již na rozdíl od světlušek tvoří velkou část programu samy a komunikují spolu přes Messenger.

Co na schůzkách děláte?

Máme pro holky vytvořený program, který děláme online, ale i takový, který dělají bez počítače. Například mají za úkol vymalovat nějakou omalovánku. Nebo jim zadáváme i úkoly, které doma plní samy mimo schůzku, třeba i s rodiči na procházce. Z online programu je mezi holkami oblíbená obzvláště jedna hra, kdy jedna z nich maluje obrázek a ostatní hádají, co to je. Na holkách jde ale vidět, že už jim leze krkem, že pořád sedí doma, a těší se, až zase budou moci chodit do školy a do kroužků. Myslím si, že nejvíce nyní trpí právě ty vztahy mezi dětmi.

Věnujete se i nějakému duchovnímu programu?

Skauting jako takový má i duchovní rozměr – máme slib, zákon a často si povídáme o duchovních otázkách a o tom, jak být dobrými lidmi. Při těchto debatách se tedy často projevuje, že většina z nás jsme křesťankami (několik přímo z naší

Stánek skautek na letošním farním jarmarku

foto: Vít Horník

farnosti). Také na víkendovkách a táborech chodíme v neděli na mši svatou nebo si zveme na tábor kněze. V oddíle máme ale i nevěřící členky nebo členky z jiných církví, není tedy možné, abychom měly program vyloženě zaměřený na křesťanskou víru jako nějaké spolčo.

Nabíráte nové členy?

Ano, nabíráme i nové členky. Obzvláště do nejmladší družiny.

Co má tedy dělat někdo, kdo by se k vám rád přidal?

Nejlepší bude, pokud se ozve přímo mně. Pokud by někoho zajímaly informace o oddílu, naše internetové stránky jsou <http://1-divici.skauting.cz/>. Zde se lze o oddílu dozvědět více informací a mezi kontakty je můj mail i telefon.

A máš nějaký tip, kam bychom se mohli vypravit na procházku, když je teď prakticky vše ostatní zakázáno?

Mám moc ráda okolí Bílovic a Adamova. Zrovna v Adamově je i kostel sv. Barbory, která má v prosinci svátek. Navíc je před ním nainstalovaná hra (něco jako deskovka), kterou si lze výlet zpestřit.

Tam to znám, ale deskovky jsem si nevšimla...

My jsme se ji jednou snažili pochopit, ale marně. Každopádně jsme si u toho užily spoustu legrace. Zmiňuji to tedy i jako takovou všeobecnou výzvu. V okolí je ovšem především mnoho pěkných cest a zajímavostí, například Alexandrova rozhledna, Starý a Nový hrad nebo přístupné jeskyně. V zimě je přitom zajímavá především jeskyně Jáchymka v Josefském údolí. Je to průchozí třípatrová jeskyně, ve které (nejčastěji v 2. pol. února) vlivem skapu vznikají ledové krápníky, tzv. ledoví trpaslíci, kteří vyrůstají ze země i skalních říms jeskyně.

Letty, moc Ti děkujeme za rozhovor.

=gk=

Farní diář

Pro aktuální informace sledujte
farní stránky:

www.augustinbrno.cz

Aplikace do mobilu

I letos je připraven Průvodce Adventem. Starou appku odinstalujte, nová má piktogram se čtyřmi svícemi. Záložka Písmo nabídne biblická čtení na den, záložka Průvodce Boží slovo vysvětluje. Záložka Modlitba je novinkou, vše doplňuje modlitbami od různých autorů.

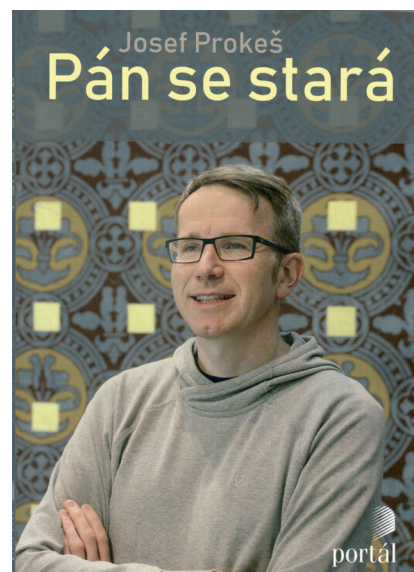
=omh=

Dobrá kniha

V nakladatelství Portál vyšla před rokem kniha úvah Pán se stará od Josefa Prokeše, kněze českobudějovické diecéze.

Autor v knize píše: „Rád se touto Abrahamovou větou Pán se stará ve svém životě inspiroji. Je to taková má modlitba o odvahu. Abych dokázal znovu uvěřit, že můj život je dar a že všichni moji Izákové, tedy lidé, na kterých mně záleží, jsou před Bohem, jenž se o ně stará.“ Úvahy vycházejí z exhortace papeže Františka Radost z evangelia, který na jednom místě říká: „Mít víru znamená věřit, že On nás opravdu miluje, že je živý, že může tajemně zasáhnout, že nás neopustí, že svou mocí a svou nekonečnou tvořivostí vytěží ze zla dobro.“ Kniha je inspirativní čtení plné naděje. =ml=

Vybavení a výzdoba našeho kostela: Petrovo zapření

Nad třemi vstupy do kostela sv. Augustina je v obrazových cyklech i jednotlivých obrazech otevřeno několik témat. Jedním z nich jsou výjevy ze života Krista a apoštolů doprovázené biblickými citáty. Kromě odpuštění a smíření mezi lidmi je tu velký důraz kladen na svátost smíření s Bohem – ušní zpověď, která je jednou ze základních církevních svátostí. Dalším z témat je život sv. Augustina vymalovaný na úzké obdélníkové desce rozdělené na tři výjevy, která ilustruje klíčové události ze života světce. Autorem všech obrazů je Hubert Kovařík.

Dnes se zaměříme na jeden z obrazů, jehož tématem je lidské selhání a provinění, a sice Petrovo zapření Krista po jeho zatčení a soudu. Ježíš je tu veden se spoutanými rukama a v doprovodu strážce z arkádové lodžie domu v Getsemanech. Tam strávil v zahradě s apoštoly, kteří stále usínali, když je v hodinách své nezměrné úzkosti nejvíc potřeboval, poslední noc před svým ukřižováním. Jako král a zároveň mučedník má Boží Syn na sobě šarlatový plášť, obnažené rameno a bosé nohy po kolena. (Jde o typ zobrazení nazvaný Ecce homo – Ejhle člověk, srov. např. se sousoším na vrcholu Svatých schodů u minoritů.) Boží Syn má jako jediný výraznou, zlatou svatozář. Hlavní důraz je však kla-

den na postavy dvou apoštolů, jejich slabost v této zkoušce charakterů, kdy se k perzekvovanému a trpícímu Kristu raději nehlásí. Je tu vymalován příběh, jak

foto: Vít Horník

jej popisují evangelia, viz Jan 18,15–27. V pozadí je vidět římský dům s mnoha prostory, zde naznačenými pouze zdmi. Dva římské vojáci přikládají u zdi dříví do ohně a hřejí se; žena zahalená v bílém jím na míse nese pokrm. Větší budova s třemi oblouky arkád, obeliskem, ces-

tičkami a zelenými plochami v popředí tvoří scénu hlavního výjevu.

Oba vyděšení učedníci jsou ke Kristu otočeni zády, jeden z nich v dlouhém oranžovém oděvu se modlí s dlaněmi zkříženými na klíně a pohlíží vzhůru. Jako jediný ze všech hlavních postav je obut do kožených opánek. Apoštol Petr patrně právě Ježíše po dotazech služky a dalších lidí z veleknězova domu, zda s ním chodil, výslovně zapřel, ačkoli mu předtím sliboval, že ho určitě neopustí a půjde s ním až na smrt. Druhá postava ve žlutém plášti představuje Jidáše, který propadl zoufalství a v ruce drží svoji oprátku. Petrovo trojí zapření zde symbolizuje pilíř s třemi vejcovitými útvary a kokrhajícím kohoutem. Dole na mluvicí pásce je citát ze Žalmu 50: „SRDCEM ZKROUŠENÝM A POKORNÝM, BOŽE, NEPOHRDÁŠ.“ Přesto právě jeho, Šimona-Petra, označí Kristus za skálu, na níž zbuduje svou církev. Pověří ho jako prvního správce svého díla na své milované Zemi. Svatému Petrovi jsou také podle evangelia (Mt 16,18–20) svěřeny klíče od nebeského království. Jestliže si uvědomíme, že chybující, slabí a hříšní lidé byli už mezi Kristovými učedníky, a přesto snad s pomocí Boží vytvořili a udržují životaschopnou organizaci, tedy církev, nelze její více než dvoutisíciletou existenci označit za nic jiného než za – zázrak.

Jana Osolobě